

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 513/06
13.07.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović, Jasminke Stanojević, Mirjane Grubić i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužioca Republike Srbije - Ministarstvo unutrašnjih poslova, koga zastupa AB, punomoćnik, protiv tužene BB, koju zastupa punomoćnik BV, advokat, radi utvrđenja, odlučujući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu Gž. 1027/2005 od 27.10.2005. godine u sednici održanoj 13.7.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Novom Sadu Gž. 1027/2005 od 27.10.2005. godine i presuda Opštinskog suda u Novom Sadu P. 2613/03 od 25.10.2004. godine i ODBIJA kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio utvrđenje prava svojine na stanu VV, po osnovu održaja i upis prava svojine u javne knjige.

Svaka stranka snovi svoje troškove.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Novom Sadu P. 2613/03 od 25.10.2004. godine usvojen je tužbeni zahtev pa je utvrđeno da je tužilac vlasnik sporne nepokretnosti po osnovu održaja.

Navedenom drugostepenom presudom odbijena je kao neosnovana žalba tužene i prvostepena presuda je potvrđena.

Protiv pravosnažne drugostepene presude tužena je blagovremeno izjavila reviziju zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu na osnovu člana 386. ranijeg ZPP ("Službeni list SFRJ" br. 4/77... "Službeni list SRJ" br. 2/02) koji se primenjuje na osnovu člana 391. stav 4. novog ZPP ("Službeni glasnik RS" br. 125/04) pa je našao da je revizija osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. ranijeg ZPP na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju roditelji tužene su 17.6.1974. godine zaključili ugovor sa SUP-om Novi Sad po kome su sporni stan ustupili SUP-u na korišćenje radi njegove dodele drugom radniku SUP-a na neodređeno vreme. Otac tužene dobio je na korišćenje u GG drugi stan u koji se porodica uselila 1979. godine. Roditelji tužene su 8.3.1982. godine ugovorom o poklonu poklonili sporni stan tuženoj. U postupku raspodele sporni stan dodeljen je radniku SUP-a DD, koji ga je privremeno koristio da bi se iz njega iselio 1989. godine. Stan je raniji korisnik (DD) izdao u zakup trećem licu.

Kod takvog činjeničnog stanja nižestepeni sudovi smatraju da je država posredni držalac sporne nepokretnosti počev od iseljenja pravnih prethodnika tužene (1979. godina) u trajanju dužem od 20 godina, a pošto je savestan držalac stekli su se uslovi za sticanje prava svojine po osnovu održaja (član 28. stav 4. Zakona o osnovama svojinsko pravnih odnosa).

Na pravilno utvrđeno činjenično stanje pogrešno je primenjeno materijalno pravo kada je tužbeni zahtev usvojen.

Održaj je institut privatnog građanskog prava. Zasniva se na ideji usklađivanja pravnog stanja sa faktičkim. Predstavlja odnos držaoca i ranijeg vlasnika.

Državna svojina je poseban ustavni oblik svojine (član 51. stav 1. Ustava RS) i ona se u odsustvu posebnog zakonskog regulisanja (i priznanja) ne može steći održajem (Zakon o sredstvima u svojini Republike Srbije održaj ne spominje kao način sticanja). No i da takva mogućnost postoji, u ovom slučaju ne bi bio ispunjen ni uslov u pogledu savesnosti (član 28. stav 4. Zakona). U stvarnom pravu ona predstavlja zabludu i državina je savesna ako držalac ne zna ili ne može znati da stvar koju drži nije njegova (član 72. stav 2. Zakona). Savesnost je unutrašnji psihološki subjektivni fenomen koji država po prirodi stvari nema.

Sud nije vezan za pravni osnov ali je u smislu člana 186. stav 3. ranijeg ZPP vezan za činjenična pitanja koja obrazuju određen pravni osnov. Imajući u vidu da se tužbeni zahtev zasniva na činjenicama koje obrazuju uslove za sticanje vanrednog održaja po Zakonu o osnovama svojinsko pravnih odnosa to Vrhovni sud nije mogao da na bazi utvrđenog činjeničnog stanja procenjuje i utvrđuje da li su ispunjeni drugi uslovi za sticanje prava svojine po drugom osnovu (dovršetivom).

drugom osnovu (derivativnom).

Iz napred iznetih razloga, a na osnovu člana 395. stav 2. ranijeg ZPP odlučeno je kao u izreci u stavu prvom.

Tužena je uspela u sporu ali u reviziji nije zahtevala naknadu troškova parničnog postupka pa je Vrhovni sud na osnovu člana 166. ranijeg Zakona odlučio da svaka stranka snosi svoje troškove.

Predsednik veća – sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

SM